

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

5. De portione Canonica, parœciali Ecclesiæ debita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

quin ipsis tamquam res spirituales competere nequeunt, nec quoad proprietatem, nec quoad possessionem aut quafi, Abbas in s. *Quando ad finem sup. de iudicis.*

2. Hinc iuxta Caium J. C. in l. *Familiaria* 3. D. *De religiosis & sumpt. funerum*, distingui potest inter Familiaria & Hereditaria sepulcra, quod Familiaria sint, quae quis sibi familiarique suae constituit: quorum jus non transit ad cognatos vel affines, si non instituantur haeredes, l. *in familiarium* Cod. de relig. & sumptib. funer. Hereditibus tamen, quamquam extraneis competit, l. *in consequenter* §. 1. D. *Familia erciscundal. l. in sepulcra* 13. Cod. d. tit. Hereditarium verò dicitur, quod quis sibi haeredibusque suis constituit, vel, ut Ulpian. ait in l. 6. D. *de religiosis &c.* quod paterfamilias juri hereditario acquisivit.

3. Non potest tamen iniiri pactum, ut in sacello aliquo praeter posteros fundatoris nulli alii sepeliantur. Quin tali pacto, tanquam turpi, non obstante, poterit Praelatus urgente necessitate, veluti si locus alius ad sepeliendum non sit, alios inibi sepelire, Archidiacon. in can. *praeipimus* 111. qu. 1. Lud. Rom. *Singul.* 189. Cessante verò necessitate, vel justa causa, non debet Praelatus seu Rector Ecclesiae electam vel propriam alicujus sepulturam eo invito alteri concedere, Bart. in l. 2. §. 1. D. *de operib. publ.* l. 2. §. 1. *Si plures D. de relig. & sumptib. fun.* At deficiente familia concedi ea aliis potest. Zechus *De Republ. Christiana* c. 28. num. 6 dummodo insignia primi fundatoris non auferantur à sepulcro, ut ex aliis docet Zech. d. loco.

4. Caeterum Majores dicuntur pater, avus, & alii superiores l. *in iur. consulti* 10. §. *parentes* 7. D. *de gradibus*, l. *Quacumque* §. *parentes* D. *de in ius vocando*. Hic vero Major proprie dicitur pater & avus, eo quòd in uno sepulcra procedat ex affectione, quae inter vivos fuit, quaeque major esse solet inter filium & patrem, nepotem & avum, quam inter alios superiores, Oldrad. *Consil.* 25. Ideoque si pater & avus sint sepulti in uno loco, pro avus & triavus in alio, sepelietur filius cum patre & avo: si pater in uno loco sepultus sit, avus & alii majores in alio, sepelietur cum avo. Zech. d. loco.

Frater autem & soror in eodem sepulcro sepeliendi sunt, can. *Vnaquaque* 111. qu. 2. §. 5. Filii verò naturales in sepulcro patris, nisi is fuerit

in dignitate constitutus, arg. l. *Ex facto* §. *si quis* 4. D. *ad S. C. Trebell.* Spuri & legitimati a Principi sepeliuntur cum matre, nisi ea illustis fuerit, l. 1. D. *ad municipalem*; aut aliud petierit pater. Legitimi verò & naturales cum patre, sicut haeredes ejus existant, can. *Ebron* 111. qu. 1. Oldradus d. *consil.* 25. §. 257.

6. Quantum ad uxorem attinet, si sepulcrum non elegerit, sepelienda est in sepulcro viri, d. can. *Vnaquaque* 111. qu. 2. ut quos conjugium unum conjugium, quorumque mens una fuit in vita conjugat & sepulcrum, d. can. *Ebron*, §. 1. can. *Vnaquaque*, nisi à viro separata aut vir ipse excommunicatus fuerit. Quòd si plures habuerit viros, nec elegerit sepulcrum, cum ultimo, cujus domicilium retinet & honorem, tumulanda est, l. *qui h. t.* in 6. licet vidua facta transtulerit se ad domum patris vel alium locum, si verò decedat ante virum, statim confuetudini, vel sepelietur in sepulcro majorum mariti sui, si is delectet se velle ibi sepeliri, vel alio loco, quem sibi elegerit pro sepultura. Si non constet, ubi velit sepeliri, sepelietur in sepulcro majorum suorum, Abbas in c. *de uxore sycophantem* h. t. ubi dubitat, an vir, non electa sepulcra, sepeliendus sit in sepulcro uxoris.

§. V.

De portione Canonica, parocchiali Ecclesiae debita.

1. Portio Canonica ex quibus bonis detrahenda.
2. Quantitas illius.
3. Privilegiati an & quatenus exempti à Canonica portione.
4. Ex quibus non debentur dista portio.

1. Quòd si quis extra Ecclesiam suam parocchiam sepelietur, vel quia sepulcrum alibi elegerit, vel ob sepulcrum majorum suorum, tunc ex bonis, quae illi loco seu Ecclesiae in qua sepulcrum elegit, etiam exemptae, debetur portio, ut vocant, Canonica Ecclesiae parocchiali, in qua percepit Sacramenta, & audivit divina, vel percipere atque audire debuit, pro labore & cura animarum, quam Curatus gessit, cum sit æquissimum, ut consolationum sint socii, qui fuerunt passionum, juxta Apostoli dictum, cap. 1. c. *Relatum* 2. §. *ibi Innocent.* Cum super d. c. *in postea* 10. h. t. c. *Cum quis*

quis in 6. e. *Requisiti* 15. *sup. De testamentis.*
 Sed & cum quis, in agnitudine constitutus, se
 suaq. offert monasterio, debet eadem portio
 Ecclesie parochiali, dummodò ex agnitudine
 illa decellerit, e. *De his* 7. h. t.

1. Portio autem Canonica quandoque est
 quarta pars bonorum, quæ defunctus reliquerit
 Ecclesie, in qua vel juxta quam sepeliri voluit,
 ut in d. c. *Cum super* 8. h. t. quandoque tertia, ut
 in e. 1. quandoque media, ut in e. 2. quandoque
 minor, ideoque in ejus quantitate definienda
 loci cujusque spectanda est consuetudo, e. *Cer-*
tificari 9. & *ibid.* DD. h. t. Notatque Abbas,
 sufficere consuetudinem decem annorum, quia
 non sit contra jus, sed præter jus; maximeque
 attendi hic debent statuta & concordata, si qua
 sint, e. *ult. De pactis* in 6. Et hinc Concil. Tri-
 dent. *Sess.* 15. *cap.* 13. decernit, ut quibuscumque
 in locis jam ante annos quadraginta quarta, quæ
 funeralium dicitur, Cathedrali aut parochiali
 Ecclesie solita fuerit perfolvi, eadem integro
 jure & eadem portione, ut antè, eidem Ecclesie
 persolvatur; non obstantibus concessionibus,
 gratis, privilegiis, etiam Maximo nuncu-
 patis, aut aliis quibuscumque.

3. Estque hæc mens Pontificum, hujusmo-
 di privilegia concedentium, ut iis privilegiati
 civiliter & urbanè utantur, ut scribit Zyp. h. t.
 n. 7. Unde quamvis à Pio V. & antè à Julio III.
 & aliis, quorum meminit Choppin. *Monast.*
lib. 2. *tit.* 1. n. 3. per specialia privilegia Prædica-
 tores, Minores, & ceteri Medicantes Ordi-
 nes exempti videantur à quarta funeralium,
 quam antè de jure solvere tenebantur, juxta
 d. c. *In nostra* 10. hoc *tit.* & *Clement.* *Dudum* *verse.*
Verum eod. tit. ubi jubentur solvere quartam
 parochialibus Ecclesiis tam de obventionibus
 quam funeralibus (id est iis, quæ cum funete
 deferuntur) quibuscumque & quomodocum-
 que relictis, distinctè, vel indistinctè, ad quos-
 cumque certos vel determinatos usus; etiam de
 quibus Canonica portio ab aliis Ecclesiis dari
 vel exigi non consuevit, vel non debet de jure,
 prout latius in d. *Clement.* *Dudum* *Glos.* *ibid.* *ad*
funeralibus; ubi ostendit per d. *Clement.* *con-*
trahi e. 2. in *Extravag. communib.* h. t. secun-
 dum cujus dispositionem etiam candelas sibi
 ex integro retinebant: tamen idem Pius V.
 Pont. declaravit mentem suam fuisse hanc, in-

vitandi scilicet Parochos, ut quoties eorum pa-
 rochiani in Ecclesiis Mendicantium sepeliun-
 tur, ipsi quoque præsentem intersint, ac propte-
 rea quartam partem consequantur omnium,
 quæ ab hæredibus defunctorum pro funeralibus
 dantur, Officia tamen mortuorum, & alia mu-
 nia, quæ in hujusmodi monasteriis adhiberi so-
 lent, non à Canonicis, Parochis, aut Clero, sed
 ab ipsis Fratibus peragi debent. Mar. Antonius
 Genuei in *Praxi Neapol.* *cap.* 62.

4. Cæterum Canonica hæc sive legitima pa-
 rochialis portio non debetur nec detrahatur ex iis
 bonis, quæ relicta sunt aliis Ecclesiis seu piis lo-
 cis, quam ubi quis sepelitur, Glossa & Abbas in
 e. 1. in d. c. *Cum super* in e. *Certificari* 9. h. t. Nec
 ex legatis pro ornamentis, pro fabrica, luminari-
 bus, anniversario, septimo, vicésimo aut tricésimo
 die, sive aliis, ad perpetuum cultum divinum
 relictis, modò non subsit fraus aliqua, nec jure
 suo privetur Episcopus vel Parochus, e. *in sup. De*
testamentis, & *ibi* Boët. *Epo.* e. *Ex parte vestra* 32.
inf. De verb. significat. Necitem ex donatis Eccle-
 sie inter vivos Hostien. in d. c. 1. h. t. Non de-
 quis & armis, quæ indulta sunt militibus Jeros-
 lymitanis seu Hospitalariis, in subsidium terræ
 sanctæ, e. *In nostra* h. t. Non de relictis pro incer-
 ris malè ablatis. Debetur enim portio hæc ultra
 legatum, relictum Ecclesie parochiali, ab eo, qui
 sepulturam sibi elegerit alibi. Cujus rei ratio est,
 quia non testator debet eam portionem parochi-
 ali Ecclesie; sed Ecclesia vel locus ille, ubi
 sepeliri voluerit, *Clem.* *Dudum De sepul.* Boët.
Epo. *ad e. Officiu* 14. *sup. De testam.* n. 14. & *seqq.*
 Videatur plenius de his tractans L. alius Zechius
De Repub. Christiana *cap.* 28. n. 18.

§. VI.

De Canonica portione Episcopali.

1. Canonica Episcopalis portio quantæ.
2. Quatenus detrahere eam possit Episcopus.
3. Ex eo, quo d. Episcopo relictum est, quatenus Ecclesie debeat sua portio.
4. Non detrahatur portio Episcopalis ex relicto pauperibus in genere.
5. Non ex relicto pro restaurations & adificatione Ecclesie.
6. Non ex relictis pro ornamentis, luminaribus, &c.
7. Non ex legato pro maritandis virginibus.
8. Non ex legato, quod sit Regularibus.

9. Non